

Motion till riksdagen

1985/86:Ub515

Olle Aulin och Margit Gennser (m)

Tandläkarhögskolan i Malmö

Nedläggningen av tandläkarutbildningen i Malmö baseras på de tillgångsprognoser för tandläkare som framtagits under senare år. Dessa prognoser tyder på ett markant överskott av tandläkare inom den närmaste 10–15-årsperioden. Reduktionen av tandläkarutbildningens dimensioner är därför i enlighet med de konsekvenser som en överutbildning av tandläkare bör förändra. Emellertid visar en analys av prognosernas tillförlitlighet att examinationsfrekvensen av intagna tandläkarstuderande är lägre än de antaganden som gjordes vid prognosernas framtagning. Så t. ex. visar det sig att upp till en trettioprocentig avgång av tandläkarstuderande skett i några av de årgångar som är under utbildning. 1980 var betygsgenomsnittet bland dem som antogs direkt från gymnasieskolan 4,8–5,0. Sedan våren 1984 antas samtliga behöriga sökande. Andelen studerande med utländsk förutbildning har också ökat kraftigt och utgjorde t. ex. våren 1984 hälften av den antagna. Den låga examinationsfrekvensen tyder på att tillgången av tandläkare kan bli väsentligt mindre än den prognostiserade. Det är därför nödvändigt att noga följa utvecklingen av tandläkarkårens numerär samt att ha en beredskap för att kunna öka utbildningen så att man höjer den nuvarande låga examinationsfrekvensen då så behövs.

Enligt en UHÄ-rapport om tandläkarutbildningen (1985:7) kan man under de närmaste åren förutse en puckel i tillgången på tandläkare, som i mitten på 1990-talet sjunker till 1983 års nivå. Därefter sker en fortsatt reduktion genom ett stigande antal pensioneringar. Under början av 1990-talet bedöms dimensioneringen av antalet nybörjarplatser behöva öka successivt.

Behandlingsåtgärderna i den vuxna befolkningen har hittills varit av traditionell karaktär och den nuvarande tandläkartätheten har väl kunnat klara det tandvårdsbehov som befolkningen har. Nyligen utförda undersökningar visar att befolkningen, särskilt den äldre delen (50 år), har betydligt fler tänder kvar än för ett decennium sedan. Vården av dessa individer kommer att vara betydligt mer tekniskt komplicerad än behandlingen av motsvarande åldersgrupper i tidigare perioder. Det kan således förväntas att vårdtiden per patient kommer att öka som följd av att patienterna önskar behålla sina tänder. En tidskrävande förebyggande behandling blir också nödvändig. Varje tandläkare kommer därför att behandla ett mindre antal patienter än tidigare.

Den yngre delen av befolkningen har enligt utförda undersökningar en god tandstatus och behöver främst förebygga behandling mot karies och paradontit. Denna förebyggande behandling kan med fördel ges av korttidsut-

bildad profylaxpersonal som under tandläkarens ledning ger patienterna den behandling som är nödvändig för att förhindra uppkomst av karies och parodontit.

Den komplicerade vården av klientelet över 50 år, behovet av profylax hos de yngre och kravet på samarbetet mellan olika vårdkategorier skapar behov för en realistisk dimensionering av tandläkarkåren såväl som ett behov av en samordning av undervisningen av olika personalkategorier inom tandvården.

Malmö tandläkarhögskola har i nuläget en bred kompetens för utbildning av samtliga tandvårdspersonalkategorier. Högskolan har dessutom utarbetat ett brett utbud av efter- och vidareutbildning som skapar en aktiv undervisningsmiljö. Osäkerheterna om prognoserna för tandläkartillgången, förändringen av behandlingspanoramat såväl som behovet av samträning av olika personalkategorier betyder att man bör söka behålla största möjliga handlingsfrihet vad gäller utbildningens dimensionering och genomförande. Vi föreslår därför att aktiviteterna vid Malmö tandläkarhögskola utformas så att handlingsfriheten bevaras.

Därigenom gjorda investeringar vid skolan utnyttjas för fortsatt odontologisk forskning, specialisttandvård, efterutbildning och utländsk uppdragsutbildning.

Samundervisning mellan tandläkare – tandhygienist – tandsköterska- och tandteknikerelever i anslutning till ett nytt behandlingsprogram liksom grundutbildning av tandläkare kan på sikt också komma i fråga.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bevarad handlingsfrihet vid tandläkarhögskolan i Malmö.

Stockholm den 22 januari 1986

Olle Aulin (m)

Margit Gennser (m)